

Свършилъ съ успѣхъ висшитѣ науки, за младия енергиченъ юноша е било твърде лесно, при особнитѣ роднински връзки, които ималъ — вуйчо министръ, другия му вуйка Херминегилдъ получилъ дворянска титла — да получи изгодна служба въ своята родина. Но въ това време политическитѣ условия въ Чехия сж били твърде тежки: всичко будно, патриотически настроено, е било подхвърлено на силно гонение; независими и енергични натури мжно сж могли да понасятъ духовния гнетъ на австрийското иго и сж търсили възможность да работятъ за името на своето отечество далечъ отъ неговитѣ предѣли. Такава участъ е ималъ и Херминъ Шкорпилъ. Силно патриотично настроенъ, той не е могълъ да разчита на спокойно и независимо съществуване въ своята страна и се отправя къмъ току-що освободена България: въ първитѣ години на свободенъ животъ, нашето отечество е имало най-голѣма нужда отъ учители съ солидна подготовка, който съ своитѣ знания, умение, и възпитание, да приобщатъ българския младежъ къмъ една по-висока култура. Една голѣма частъ отъ тѣзи учители, българския народъ намери въ лицето на просветенитѣ синове на братския чешки народъ. Въ числото на тия, които първи дойдоха въ нашата земя бѣ и Херминъ Шкорпилъ.

Въ 1880 г. той пристига въ България и бива назначенъ за първостепененъ преподавателъ въ Пловдивската гимназия. Получилъ солидна подготовка по Естественитѣ науки, за Херминъ, съ идването му въ България, се открива широко поле за работа. Българската интелигенция, доколкото съществуваше въ предосвободителната епоха, всецѣло бѣ погълната отъ разрешението на сѣдбоносни за племето ни религиозни и политически въпроси и затова, научното изследване на страната ни, въпрѣки наличността на подготвени хора, все оставаше назадъ. И докато за историята, бита и езика на българския народъ все бѣше направено нѣщо отъ самитѣ насъ, поради особната необходимостъ на тия изучвания при отстояване борбата за религиозни и политически правдини, изследването на страната ни въ природно отношение бѣ предоставено изключително на пжтешественици отъ западнитѣ страни, които, съ малки изключения, не сж могли да останатъ за по дълго време у насъ и да дадатъ едно изчерпателно описание на нашата страна. Много оскъдни бѣха и изучванията въ археологично отношение. Тѣ почнаха сериозно следъ освобождението и на всички е известно, каква голѣма заслуга иматъ братя Шкорпилъ за изучванието на България въ това отношение.

Споменахме, че своята научна дейность Херминъ почва като студентъ съ напечатването на книгата за чешкитѣ метеори, въ която проличава бждащия голѣмъ любителъ и изследователъ на природата.

Още въ първата година на своето престояване въ България, въ 1881 г., едва опозналъ българския езикъ, Херминъ пише „Нѣкои бележки върху пловдивскитѣ води“, съ които изтъква, предъ пловдивчани грамадната вреда, която имъ носи водата която пиятъ отъ Марица и